

## Arrest

nr. 294 089 van 12 september 2023  
in de zaak RvV X / VIII

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat D. GEENS  
Lange Lozanastraat 24  
2018 ANTWERPEN

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de staatssecretaris voor Asiel en Migratie

### DE WND. VOORZITTER VAN DE VIIIste KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X die verklaart van Chinese nationaliteit te zijn, op 6 juni 2023 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie van 16 mei 2023 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten – verzoeker om internationale bescherming (bijlage 13quinquies).

Gezien titel Ibis, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gezien het verzoek en de instemming om gebruik te maken van de louter schriftelijke procedure met toepassing van artikel 39/73-2 van voormelde wet.

Gelet op de beschikking van 14 juli 2023 waarbij het sluiten van de debatten wordt bepaald op 25 juli 2023.

### WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

#### 1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

1.1. Op 11 januari 2021 dient verzoeker een verzoek om internationale bescherming in bij de Belgische autoriteiten.

1.2. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) beslist op 24 oktober 2022 tot uitsluiting van de vluchtelingenstatus en tot uitsluiting van de subsidiaire beschermingsstatus. Hierbij wijst hij er evenwel op dat verzoeker “*niet rechtstreeks of onrechtstreeks naar de Volksrepubliek China [kan] worden teruggestuurd*” en dat “*verwijderingsmaatregelen [...] niet verenigbaar zijn [met] de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet*”.

1.3. In beroep besluit ook de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) dat verzoeker moet worden uitgesloten van de vluchtelingenstatus en van de subsidiaire beschermingsstatus, dit bij arrest van 21 april 2023 met nr. 287 888.

1.4. Op 16 mei 2023 beslist de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten – verzoeker om internationale bescherming. Dit is de bestreden beslissing, die luidt als volgt:

*“In uitvoering van artikel 52/3, §1 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de heer / mevrouw, die verklaart te heten,*

*naam : [G.]*

*voornaam : [T.]*

*geboortedatum : [...]*

*geboorteplaats : [...]*

*nationaliteit : China*

*het bevel gegeven om het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen, tenzij hij (zij) beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.*

#### **REDEN VAN DE BESLISSING :**

*Op 24/10/2022 werd door de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen een negatieve beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming genomen en op 21/04/2023 werd door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het beroep tegen deze beslissing verworpen met toepassing van artikel 39/2, § 1,1°, van de wet van 15 december 1980.*

*(1) Betrokkene bevindt zich in het geval van artikel 7, eerste lid, 1° van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen : hij verblijft in het Rijk zonder houder te zijn van de bij artikel 2 van deze wet vereiste documenten, inderdaad. betrokkene is niet in het bezit van een geldig paspoort met geldig visum.*

*In toepassing van artikel 74/13, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, houdt de minister of zijn gemachtigde bij het nemen van een beslissing tot verwijdering rekening met het hoger belang van het kind het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land:*

#### **Hoger belang van het kind**

*Betrokkene verklaarde geen in België of in een andere Lidstaat verblijvende minderjarige kinderen te hebben.*

#### **Gezins- en familieleven**

*Betrokkene verklaarde geen in België of in een andere Lidstaat verblijvende gezins- of familieleden te hebben.*

#### **Gezondheidstoestand**

*Betrokkene verklaarde last te hebben van migraine. Betrokkene heeft echter geen medische documenten neergelegd. noch bevat het dossier een aanvraag 9ter. Bijgevolg is de DVZ niet in het bezit van medische informatie waaruit zou blijken dat betrokkene momenteel in de onmogelijkheid verkeert om te reizen.*

*Het CGVS is van oordeel dat een verwijderingsmaatregel niet verenigbaar is met de artikelen 48/3 en 48/4 van de wet van 15 december 1980 en dat betrokkene niet mag worden teruggeleid naar zijn land van herkomst. Het bevel om het grondgebied te verlaten legt betrokkene enkel de verplichting op het Belgisch grondgebied en dat van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen te verlaten.*

*In uitvoering van artikel 7, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de betrokkene bevel gegeven het grondgebied te verlaten binnen 30 (dertig) dagen.*

*Indien u geen gevolg geeft aan dit bevel om het grondgebied te verlaten binnen de voorziene termijn, of indien dit bevel niet verlengd wordt op instructie van de Dienst Vreemdelingenzaken, kunnen de bevoegde politiediensten zich naar uw adres begeven. Zij zullen dan kunnen controleren en vaststellen of u daadwerkelijk vertrokken bent van zodra de termijn van het bevel om het grondgebied te verlaten of de verlenging ervan verstreken is. Indien u nog steeds op het adres verblijft, kan dit leiden tot overbrenging naar het politiecommissariaat en vasthouding met het oog op verwijdering."*

## 2. Onderzoek van het beroep

2.1. In een enig middel voert verzoeker de schending aan van artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna: het EVRM), van artikel 5 van de richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (hierna: de Terugkeerrichtlijn), van artikel 74/13 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van de artikelen 1 tot en met 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: de wet van 29 juli 1991) en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Hij zet zijn middel uiteen als volgt:

*"1. Artikel 74/13 Vreemdelingenwet voorziet dat bij het nemen van een beslissing tot verwijdering de minister of zijn gemachtigde rekening houdt met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land. Dit artikel stelt specifiek dat met deze elementen rekening moet worden gehouden bij het nemen van de verwijderingsmaatregel. Dit artikel vormt de omzetting van artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn 2008/115/EG, dewelke staten verplicht om bij een uitwijzingsbeslissing onder andere rekening te houden met de gezondheidstoestand van de betrokkene.*

*Artikel 74/13 van de vreemdelingenwet noodzaakt steeds een individueel onderzoek waarbij de situatie van de betrokken vreemdeling wordt beoordeeld en waarborgt dat de verwerende partij bij het nemen van een verwijderingsbeslissing rekening houdt met welbepaalde fundamentele rechten en daaromtrent een concrete afweging maakt.*

*Artikel 74/13 van de vreemdelingenwet weerspiegelt in deze zin hogere rechtsnormen, zoals artikel 3 en 8 van het EVRM. Volgens de Grote Kamer van het EHRM kan artikel 3 EVRM immers geschonden worden indien er "grondige redenen zijn om aan te nemen dat deze persoon, ook al loopt hij niet het risico om in zeer nabije toekomst te sterven, blootgesteld zou worden aan een reëel risico op een ernstige, snelle en onomkeerbare daling van zijn gezondheidstoestand die voor een intens lijden zou zorgen of op een significante daling van zijn levensverwachting, indien hij geen adequate behandeling, of géén toegang tot deze behandeling in zijn herkomstland zou krijgen" (arrest Paposhvili, § 183).*

*Verzoeker wijst tevens op artikel 5 van de Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (hierna: de Terugkeerrichtlijn).*

*Artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn voorziet dat "[b]ij de tenuitvoerlegging van deze richtlijn houden de lidstaten rekening met: a) het belang van het kind; b) het familie- en gezinsleven; c) de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land, en eerbiedigen zij het beginsel van non-refoulement".*

*2. Verzoeker heeft werd geboren in de stad [...] (regio Xinjiang) en heeft de nationaliteit van China. Verzoeker is van Oeigoerse afkomst. Verzoeker diende zijn land van herkomst evenwel te ontvluchten. Verzoeker bood zich aan bij de Dienst Vreemdelingenzaken na zijn aankomst in België. Hij had de gelegenheid om op 11 januari 2021 effectief een verzoek tot internationale bescherming in te dienen, nadat hij zich eerder reeds had aangemeld bij de Dienst Vreemdelingenzaken. Verzoeker verblijft sindsdien in België.*

*De bestreden beslissing - het bevel om het grondgebied te verlaten - heeft echter als gevolg dat verzoeker zou dienen terug te keren, na zijn verblijf in België, naar het land waarvan hij de nationaliteit bezit (China). De bestreden beslissing beperkt zich niet tot het vaststellen dat de verzoekende partij illegaal op het grondgebied verblijft. In de Belgische Vreemdelingenwet werden immers de relevante definities van de Terugkeerrichtlijn hernomen in artikel 1 van de Vreemdelingenwet:*

*"5° terugkeer: het feit dat een onderdaan van een derde land, hetzij op vrijwillige basis nadat hij het voorwerp heeft uitgemaakt van een beslissing tot verwijdering, hetzij gedwongen, terugkeert naar zijn land van herkomst of een land van doorreis overeenkomstig communautaire of bilaterale*

overnameovereenkomsten of naar een derde land waarnaar de betrokken onderdaan besluit vrijwillig terug te keren en waar deze wordt gemachtigd of toegelaten tot het verblijf

6° beslissing tot verwijdering: de beslissing die de illegaliteit van het verblijf van een vreemdeling vaststelt en een terugkeerverplichting oplegt;

7° verwijdering: de tenuitvoerlegging van de beslissing tot verwijdering, namelijk de fysieke verwijdering van het grondgebied;”.

Hieruit blijkt dat een beslissing tot verwijdering, zijnde het bevel om het grondgebied te verlaten, op zich reeds niet enkel vaststelt dat een vreemdeling illegaal op het grondgebied verblijft, maar eveneens een terugkeerverplichting oplegt.

De bestreden beslissing lijkt te stellen dat verzoeker dient terug te keren naar China (“nationaliteit: China”) en dit binnen een termijn van 30 dagen.

De motieven in de bestreden beslissingen geven evenwel geen blijk dat de verwerende partij heeft rekening gehouden met de persoonlijke situatie van de verzoekende partij voorafgaandelijk het nemen van de verwijderingsbeslissing.

Verzoeker heeft werd geboren in de stad [...] (regio Xinjiang) en heeft de nationaliteit van China. Verzoeker is van Oeigoerse afkomst. Verzoeker diende zijn land van herkomst evenwel te ontvluchten. Verzoeker bood zich aan bij de Dienst Vreemdelingenzaken na zijn aankomst in België. Hij had de gelegenheid om op 11 januari 2021 effectief een verzoek tot internationale bescherming in te dienen, nadat hij zich eerder reeds had aangemeld bij de Dienst Vreemdelingenzaken.

Op 28 juni 2022 vond het persoonlijk onderhoud plaats op het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.

Vervolgens werd door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen de beslissing genomen op 24 oktober 2022 waarbij verzoeker werd uitgesloten van de vluchtelingenstatus en de subsidiaire beschermingsstatus.

Tegelijkertijd werd door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen een advies verstrekt over de verenigbaarheid van een verwijderingsmaatregel met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen werd vastgesteld dat verzoeker behoort tot een minderheidsgroep van de Oeigoeren én dat hij wegens een lang verblijf in het buitenland een risico loopt op vervolging bij een terugkeer naar de Volksrepubliek China. Er werd daarom geoordeeld door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen dat een verwijderingsmaatregel niet verenigbaar is met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet en verzoeker derhalve niet rechtstreeks of onrechtstreeks naar de Volksrepubliek China kan worden teruggestuurd.

De bestreden beslissing - waarbij een terugkeerverplichting wordt opgelegd en waarbij verzoeker het bevel krijgt om België en het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen te verlaten - staat hier haaks op.

Verzoeker diende China te verlaten in 2013, omwille van persoonlijke problemen met de Chinese overheid. Hij reisde naar Nederland (via Turkije) en verbleef aldaar langdurig (met zijn vrouw en stiefzoon) alvorens naar België toe te komen. Het verzoek tot internationale bescherming dat verzoeker indiende in Nederland werd geweigerd omwille van redenen van openbare orde. Verzoeker kwam vervolgens naar België toe.

Verzoeker beschikt niet over enig alternatief buiten België (of de Schengenzone), zoals blijkt uit zijn langdurig verblijf in Nederland en België.

Verzoeker heeft geen familie of sociaal netwerk buiten dit grondgebied, temeer gelet op het conflict met zijn vrouw en stiefzoon (op basis waarvan verzoeker strafrechtelijk werd veroordeeld in Nederland).

Verzoeker is behoeftig. Hij kan niet instaan voor zijn eigen basisbehoeften. Hij beschikt ook zelf niet over een inkomen. Hij verblijft in België in een collectief opvangcentrum (te [...]).

Verzoeker zou derhalve genoodzaakt worden, indien hij België en het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen moet verlaten, om terug te keren naar China.

Verzoeker zou derhalve in een situatie terecht komen in strijd met artikel 3 EVRM en in strijd met het beginsel van non-refoulement.

Hierdoor schendt de gemachtigde artikel 3 EVRM en artikel 74/13 Vreemdelingenwet, in samenhang gelezen met het zorgvuldigheidsbeginsel.

3. Ondergeschiedt, wijst de verzoekende partij er op dat in de bestreden beslissing geen enkele overweging noch een motief te vinden is dat handelt over de persoonlijke situatie van de verzoekende partij.

Het enige waarmee de gemachtigde rekening schijnt te houden is de vaststelling dat het verzoek tot internationale bescherming van de verzoekende partij werden afgewezen en dat de verzoekende partij “niet mag worden teruggeleid naar zijn land van herkomst”.

De gegeven motivering stelt de verzoekende partij niet in staat te begrijpen op welke manier met zijn persoonlijke situatie werd rekening gehouden bij het nemen van de bestreden beslissing, in het bijzonder

de terugkeerverplichting (mocht er al rekening zijn genomen met de persoonlijke situatie van verzoeker, zie hierboven).

De verzoekende partij herinnert daarbij aan artikel 1, 6° Vreemdelingenwet: “beslissing tot verwijdering: de beslissing die de illegaliteit van het verblijf van een vreemdeling vaststelt en een terugkeer-verplichting oplegt”.

Geen enkel motief is hierover te vinden in de bestreden beslissing, waaruit kan worden afgeleid dat met de persoonlijke situatie van verzoeker door de gemachtigde werd rekening gehouden bij het nemen van de bestreden beslissing.

Verzoeker diende China te verlaten in 2013, omwille van persoonlijke problemen met de Chinese overheid. Hij reisde naar Nederland (via Turkije) en verbleef aldaar langdurig (met zijn vrouw en stiefzoon) alvorens naar België toe te komen. Het verzoek tot internationale bescherming dat verzoeker indiende in Nederland werd geweigerd omwille van redenen van openbare orde. Verzoeker kwam vervolgens naar België toe.

Verzoeker beschikt niet over enig alternatief buiten België (of de Schengenzone), zoals blijkt uit zijn langdurig verblijf in Nederland en België.

Verzoeker heeft geen familie of sociaal netwerk buiten dit grondgebied, temeer gelet op het conflict met zijn vrouw en stiefzoon (op basis waarvan verzoeker strafrechtelijk werd veroordeeld in Nederland).

Verzoeker is behoeftig. Hij kan niet instaan voor zijn eigen basisbehoeften. Hij beschikt ook zelf niet over een inkomen. Hij verblijft in België in een collectief opvangcentrum (te [...]).

Verzoeker zou derhalve genoodzaakt worden, indien hij België en het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen moet verlaten, om terug te keren naar China.

Verzoeker zou derhalve in een situatie terecht komen in strijd met artikel 3 EVRM en in strijd met het beginsel van non-refoulement.

Bovenvermelde verplichtingen, voortvloeiende uit artikel 3 EVRM en artikel 74/13 Vreemdelingenwet, dienen samen te worden gelezen met de wet van 29 juli 1991 inzake de formele motivering van bestuurshandelingen.

De uitdrukkelijke motiveringsplicht zoals voorgeschreven door de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen heeft tot doel de bestuurde, zelfs wanneer een beslissing niet is aangevochten, in kennis te stellen van de redenen waarom de administratieve overheid ze heeft genomen, zodat hij kan beoordelen of er aanleiding toe bestaat de beroepen in te stellen waarover hij beschikt. De artikelen 2 en 3 van de genoemde wet van 29 juli 1991 verplichten de overheid ertoe in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen en dit op een “afdoende” wijze.

Het begrip “afdoende” impliceert dat de opgelegde motivering in rechte en in feite evenredig moet zijn aan het gewicht van de genomen beslissing. (RvS 6 september 2002, nr. 110.071; RvS 21 juni 2004, nr. 132.710). Het afdoend karakter van de motivering betekent dat de motivering pertinent moet zijn, d.w.z. dat ze duidelijk met de beslissing te maken moet hebben, en dat ze draagkrachtig moet zijn. d.w.z. dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te dragen. Dit wil zeggen dat de motivering van een bestuursbeslissing draagkrachtig moet zijn, hetgeen wil zeggen dat de motivering voldoende duidelijk, juist, niet tegenstrijdig, pertinent, concreet, precies en volledig moet zijn. De motivering is slechts volledig indien zij een grondslag vormt voor alle onderdelen van de beslissing (RvS 12 oktober 2007, nr. 175719; RvS 24 september 2008 186.486).

De gegeven motivering stelt de verzoekende partij niet in staat te begrijpen op welke manier met de persoonlijke situatie van verzoeker werd rekening gehouden bij het opleggen van de bestreden beslissing.

Geen enkel motief is hierover te vinden in de bestreden beslissing.

Een afdoende motivering is niet voorhanden. Er werd evenmin voldaan aan het doel van de formele motiveringsplicht.

De bestreden beslissing schendt hierdoor de artikelen 1 t.e.m. 3 van de wet van 29 juli 1991 inzake de formele motivering van bestuurshandelingen, in samenhang gelezen met artikel 3 en 8 EVRM en artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet.

4. Ten overvloede, wijst de verzoekende partij er op dat het niet kon volstaan dat de bovenvermelde beoordeling alsnog zou zijn gemaakt en dit zou blijken uit het administratief dossier.

Opdebeek en Coolsaet stellen aangaande “de rol van het administratief dossier” dat “sinds de inwerkingtreding van de Wet Motivering Bestuurshandelingen [...] het niet langer [volstaat] dat de motieven terug te vinden zijn in het dossier; zij moeten in de beslissing zelf worden opgenomen.” (I. OPDEBEEK en A. COOLSAET, *Formele motivering van bestuurshandelingen*, Brugge, die Keure, 2013, 140. Dezelfde rechtsleer stelt dat “bij de controle of de formele motivering afdoende is, [...] enkel [kan] rekening gehouden worden met de motieven vermeld in de beslissing (RvS 4 december 2003, nr. 126.056, Delsaut).”

Met uitzondering van een gebrek aan belangenschade of motivering door verwijzing – indien alle voorwaarden hiervoor zijn vervuld –, “[kan] in beginsel [...] geen rekening worden gehouden met motieven

die niet in de beslissing zelf, maar in andere stukken worden verstrekt” (I. OPDEBEEK en A. COOLSAET, idem, 131).

Uit rechtspraak van de Raad van State blijkt dat de motieven kenbaar moeten zijn, hetzij vóór de beslissing wordt genomen (RvS 25 april 1994, nr. 47.012; RvS 27 februari 1995, nr. 51.775), hetzij ten laatste met de eindbeslissing (RvS 25 januari 2007, nr. 167.144; RvS 7 augustus 2008, nr. 185.636).

Een aanpak van het bestuur waarbij de mededeling van de motieven afhankelijk wordt gemaakt van het initiatief van de bestuurde is niet verenigbaar met de formele motiveringsplicht (RvS 14 juni 2010, nr. 205.127; in dezelfde zin: “deze wet [van 29 juli 1991] legt de betrokkene niet op zelf om de mededeling van het advies te vragen”, RvS 17 januari 1996, nr. 57.548). De mededeling van de motieven nadat het beroep reeds werd ingediend – bijvoorbeeld via een later procedurestuk zoals de nota of via het neerleggen van het administratief dossier waarin zich een evaluatieformulier en/of medisch advies bevindt –, kan de miskennen van de plicht tot formeel motiveren evenmin goedmaken. Dit ontnemt een verzoeker immers de mogelijkheid om zijn beroepsrecht ter zake naar behoren uit te oefenen (cf. HvJ 11 december 2014, C-249/13, Boudjlida, ptn 38 en 59) en brengt de wapengelijkheid onder de gedingpartijen in het gedrang (RvS 25 januari 2010, nr. 199.865).

Precies omwille van die wapengelijkheid kan een eventuele inzage van het dossier, voorafgaand aan het beroep, om de naleving van artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet na te gaan, evenmin garant staan voor een doeltreffende rechtsbescherming.

Luidens artikel 6, § 5 van de wet 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, heeft het bestuur dat niet onmiddellijk op een vraag tot inzage kan ingaan of deze vraag afwijst, immers een termijn van dertig dagen na ontvangst ervan om de verzoeker in kennis te stellen van de redenen van het uitstel of de afwijzing en wordt de aanvraag bij ontstentenis van een kennisgeving binnen de voorgeschreven termijn, geacht te zijn afgewezen.

Deze termijn van dertig dagen is gelijk aan de beroepstermijn die de wetgever in artikel 39/57 van de Vreemdelingenwet heeft ingesteld voor het indienen van een beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Eén en ander maakt het mogelijk dat de beroepstermijn van een verzoeker de facto wordt ingekort door het talmen van het bestuur bij het verlenen van inzage of wordt uitgehouden doordat de termijn uit het voormelde artikel 6, § 5 van de wet van 11 april 1994 zonder gevolg verstrijkt (zie ook GwH 12 juli 2012, nr. 88/2012, B.36.4 waarin het Hof stelt dat de bij de voormelde wet van 11 april 1994 ingevoerde procedures en termijnen onverenigbaar zijn met de termijn voor het indienen van het verzoekschrift tot nietigverklaring bij de Raad).

Recent stelde de Raad van State nog in zijn cassatiearrest nr. 247.821 van 17 juni 2020 dat het voordeel van de rechten van verdediging niet is onderworpen aan de vereiste dat de verzoeker toegang tot het administratief dossier vraagt voor het indienen van zijn beroep. Een uitzondering op de voormelde formele motiveringsplicht kan worden gemaakt wanneer de betrokken vreemdeling kennis krijgt van het stuk met daarin de beoordeling van de elementen waarmee krachtens artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet rekening moet worden gehouden, ten laatste op het ogenblik waarop hij in kennis wordt gesteld van het bevel om het grondgebied te verlaten en zijn beroepstermijn tegen dat bevel begint te lopen.

In dat geval weet de betrokkene immers dat verweerder, alvorens over te gaan tot het nemen van een terugkeerbesluit, rekening heeft gehouden met de bedoelde elementen én kent hij ook de motieven die tot het oordeel van de gemachtigde hebben geleid, zodat hij zich er in rechte tegen kan verweren en een doeltreffende rechtsbescherming dus is gegarandeerd.

Verzoeker werd via de motieven van de bestreden beslissing derhalve niet in de mogelijkheid gesteld na te gaan of werd uitgegaan van gegevens die in rechte en in feite juist zijn, of die gegevens correct werden beoordeeld, en of op grond daarvan in redelijkheid kon worden gekomen tot het nemen van de bestreden beslissing, opdat hij met kennis van zaken zou kunnen uitmaken of het aangewezen is de beslissing met een annulatieberoep te bestrijden.

De gegeven motivering stelt de verzoekende partij niet in staat te begrijpen op welke manier met zijn persoonlijke situatie - in het bijzonder de door verzoeker verkregen internationale bescherming in Griekenland - werd rekening gehouden bij het nemen van de bestreden beslissing, in het bijzonder de terugkeerverplichting.

Een afdoende motivering is niet voorhanden. Er werd evenmin voldaan aan het doel van de formele motiveringsplicht.

De bestreden beslissing schendt hierdoor de artikelen 1 t.e.m. 3 van de wet van 29 juli 1991 inzake de formele motivering van bestuurshandelingen, in samenhang gelezen met artikel 74/13 Vreemdelingenwet en het zorgvuldigheidsbeginsel.”

2.2. Verzoeker betoogt dat het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten niet enkel zijn illegaal verblijf vaststelt, maar ook een terugkeerverplichting oplegt. Hij stelt dat hij, in uitvoering van dit bevel, is genooddacht terug te keren naar China en dat hij over geen enkel alternatief buiten de Schengenzone

beschikt. Hij wijst er echter op dat de commissaris-generaal op 24 oktober 2022 heeft geoordeeld dat hij, gelet op zijn Oeigoerse afkomst en lange verblijf in het buitenland, “niet rechtstreeks of onrecht-streeks naar de Volksrepubliek China [kan] worden teruggestuurd” en dat “verwijderingsmaatregelen [...] niet verenigbaar zijn [met] de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet”. Hij stelt dan ook, bij een terugkeer naar China, terecht te zullen komen in een situatie die strijdig is met artikel 3 van het EVRM. Hij is van mening dat er geen rekening werd gehouden met zijn persoonlijke situatie.

2.3. De bestreden beslissing vermeldt uitdrukkelijk te zijn genomen in uitvoering van artikel 52/3, § 1 juncto artikel 7, eerste lid, 1° van de Vreemdelingenwet.

Artikel 52/3, § 1 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:

*“De minister of zijn gemachtigde geeft aan de vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft en een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend, het bevel om het grondgebied te verlaten, gemotiveerd op basis van één van de gronden voorzien in artikel 7, eerste lid, 1° tot 12°, nadat de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen het verzoek om internationale bescherming heeft geweigerd, niet-ontvankelijk heeft verklaard of de behandeling van het verzoek heeft beëindigd, en de in artikel 39/57 bedoelde beroepstermijn is verstreken, of, wanneer dergelijk beroep binnen de termijn werd ingesteld, nadat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het beroep heeft verworpen met toepassing van artikel 39/2, § 1, 1°.*

*Indien het een tweede volgend verzoek om internationale bescherming of meer betreft en indien dit verzoek door de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 5°, niet-ontvankelijk wordt verklaard, wordt het bevel om het grondgebied te verlaten afgegeven na deze niet-ontvankelijkheidsbeslissing.*

*Dit bevel om het grondgebied te verlaten wordt ter kennis gebracht van de betrokkene overeenkomstig artikel 51/2. Indien de betrokkene wordt vastgehouden, wordt dit bevel ter kennis gebracht op de plaats waar hij wordt vastgehouden.”*

Artikel 7, eerste lid, 1° van de Vreemdelingenwet stelt verder als volgt:

*“Onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag, kan de minister of zijn gemachtigde of, in de in 1°, 2°, 5°, 9°, 11° of 12° bedoelde gevallen, moet de minister of zijn gemachtigde een bevel om het grondgebied binnen een bepaalde termijn te verlaten afgeven aan de vreemdeling die noch gemachtigd noch toegelaten is tot een verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk of om er zich te vestigen :*

*1° wanneer hij in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de bij artikel 2 vereiste documenten”.*

2.4. Uit artikel 7, eerste lid van de Vreemdelingenwet volgt dat geen bevel om het grondgebied te verlaten moet of kan worden afgegeven wanneer dit bevel hogere verdragsrechtelijke normen zou schenden. Artikel 3 van het EVRM maakt onmiskenbaar een dergelijke hogere verdragsrechtelijk norm uit. Ook de Raad van State heeft reeds bevestigd dat “geen bevel om het grondgebied te verlaten mag worden gegeven wanneer dat in strijd met een aantal verdragsrechtelijke bepalingen zou zijn, zoals artikel 3 van het E.V.R.M.” (RvS 26 augustus 2010, nr. 206.948).

2.5. Artikel 3 van het EVRM, dat luidt dat “Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen”, bekrachtigt een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en de handelingen van het slachtoffer (vaste rechtspraak: zie bv. EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, § 218).

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het EHRM) heeft meermaals geoordeeld dat de verwijdering door een verdragsluitende Staat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende Staat verantwoordelijk kan stellen wanneer er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat een vreemdeling in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met dit verdrags-artikel. In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen (EHRM 4 december 2008, Y. v. Rusland, § 75; EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, Auad v. Bulgarije, § 95).

Het EHRM heeft tevens geoordeeld dat, om het bestaan van een gevaar van slechte behandelingen na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering naar het land van bestemming dienen te worden

onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de betrokken vreemdeling (EHRM 4 december 2008, Y. t. Rusland, § 78; EHRM 28 februari 2008, Saad t. Italië, §§ 128-129; EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah en anderen t. Verenigd Koninkrijk, § 108).

Hierbij moet er op worden gewezen dat het verbod van foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen absoluut is en dat het geen enkele uitzondering toelaat. Zelfs wanneer de gedragingen van een vreemdeling kunnen worden beschouwd als onveilig of gevaarlijk, mag dit bij verwijderingsbeslissingen geen element vormen in de beoordeling van het risico op een schending van artikel 3 van het EVRM en kan geen afbreuk worden gedaan aan de door dit artikel geboden bescherming (EHRM november 1996, nr. 22414/93, Chahal t. Verenigd Koninkrijk, § 80; EHRM 28 februari 2008, nr. 37201/06, Saadi t. Italië, § 139). Artikel 3 van het EVRM voorziet dan ook, anders dan het non-refoulementbeginsel zoals neergelegd in artikel 33 van het Vluchtelingenverdrag, in geen enkele uitzondering omwille van gedragingen van de betrokken vreemdeling. Het is hierbij vaste rechtspraak van het EHRM dat *“Article 3 makes no provision for exceptions and no derogation from it is permissible under Article 15, even in the event of a public emergency threatening the life of the nation. As the prohibition of torture and of inhuman and degrading treatment or punishment is absolute, irrespective of the victim's conduct, the nature of any offences allegedly committed by the applicant is therefore irrelevant.”* (zie o.m. EHRM 11 oktober 2012, Auad t. Bulgarije, nr. 46390/10, § 96; EHRM 28 februari 2008, nr. 37201/06, Saadi t. Italië, §127; EHRM 15 november 1996, Chahal t. Verenigd Koninkrijk §§ 79 en 80; EHRM 7 juli 1989, nr. 14038/88, Soering t. V.K., § 88).

De verplichting die aldus op de bevoegde nationale autoriteiten rust om de betrokken vreemdeling te beschermen tegen een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, wordt voornamelijk ingevuld door het installeren van gepaste procedures die toelaten de risico's te onderzoeken die de vreemdeling zou lopen indien hij wordt verwijderd naar het land van bestemming (EHRM 13 december 2016, Paposhvili t. België, § 185; EHRM 23 maart 2016, F.G. t. Zweden, § 117; EHRM 4 november 2014, Tarakhel t. Zwitserland, § 104; EHRM 13 december 2012, El-Masri t. Macedonië, § 182). Indien de betrokken vreemdeling elementen aanbrengt betreffende een reëel gevaar om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM, dan is het aan de nationale overheid om elke twijfel hieromtrent weg te nemen en om zowel de algemene situatie in een land als de omstandigheden eigen aan het geval van de betrokken vreemdeling te onderwerpen aan een nauwgezet onderzoek (EHRM 13 december 2016, Paposhvili t. België, § 187; EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, Auad v. Bulgarije, § 99).

Wat het onderzoek van de omstandigheden eigen aan het geval van een verzoekende partij betreft, oordeelde het EHRM dat het ingeroepen risico een individueel karakter heeft indien het voldoende concreet en aantoonbaar is (EHRM 21 januari 2011, M.S.S. t. België en Griekenland, § 359).

2.6. Uit het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten blijkt dat verweerder er op zich rekening mee heeft gehouden dat de commissaris-generaal van oordeel is dat verzoeker niet mag worden teruggedleid naar zijn land van herkomst en dat een verwijderingsmaatregel niet verenigbaar is met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Verweerder stelt evenwel dat *“[h]et bevel om het grondgebied te verlaten [...] betrokkene enkel de verplichting op[legt] het Belgische grondgebied en dat van de staten die het Schengencacquis ten volle toepassen te verlaten”*.

2.7. Een onverenigbaarheid van een verwijderingsmaatregel met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet houdt, gezien de zeer vergelijkbare draagwijdte van deze bepalingen met artikel 3 van het EVRM, ook een onverenigbaarheid in met voormeld verdragsartikel. Verweerder toont alvast ook op geen enkele wijze aan dat verzoeker actueel alsnog kan terugkeren naar zijn land van herkomst China zonder dat hij een reëel risico loopt op behandelingen in strijd met voormelde verdragsbepaling. Integendeel, verweerder geeft in de bestreden beslissing zelf aan dat verzoeker niet mag worden teruggedleid naar China. Er moet dan ook worden aangenomen dat het buiten betwisting staat dat verzoeker niet kan terugkeren naar zijn land van herkomst, China, wegens een reëel risico op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling.

Het loutere gegeven dat verweerder in de motieven van het bestreden bevel aangeeft dat verzoeker weliswaar het Schengengrondgebied moet verlaten maar hij niet is verplicht terug te keren naar zijn land van herkomst, doet geen afbreuk aan de verplichting die, in het kader van artikel 3 van het EVRM, op hem rust om op nauwgezette wijze te onderzoeken of het bevel om het grondgebied te verlaten verzoeker blootstelt aan een reëel risico van een door dit verdragsartikel verboden behandeling.

Het gegeven dat verweerder zich bij de afgifte van het thans bestreden bevel bewust was of althans diende te zijn van het reëel risico op een schending van artikel 3 van het EVRM dat verzoeker loopt bij een terugkeer naar zijn land van herkomst (China), maakt dat hij in het kader van de onderzoeksplicht, die inherent is aan de bescherming verleend door dit verdragsartikel, verplicht is om iedere twijfel weg te nemen omtrent een mogelijke blootstelling aan een door dit artikel verboden behandeling tengevolge van de thans opgelegde vertrekverplichting (EHRM 13 december 2016, Paposhvili t. België, § 187; EHRM 11 juli 2000, Jabari t. Turkije, § 39). Het gegeven dat verzoeker niet verplicht is om naar zijn land van herkomst terug te keren, neemt met name niet weg dat het thans bestreden bevel hem wel degelijk verplicht om het Belgische grondgebied en dat van de Schengenstaten te verlaten. De vraag rijst dan ook naar welk ander derde land hij wel kan terugkeren. Verzoeker geeft in zijn middel ook aan dat hij niet over enig alternatief beschikt buiten de Schengenzone. Tevens rijst de vraag of verzoeker in enig ander land, buiten de Schengenzone, dan wel is beschermd tegen een verwijdering naar zijn land van herkomst. De Raad benadrukt dat het verbod van verwijdering naar een land waar een vreemdeling een reëel risico loopt op een schending van artikel 3 van het EVRM, tevens het verbod inhoudt om de vreemdeling te verwijderen naar een derde land waar hij een reëel risico loopt om alsnog te worden uitgezet naar het land waar hij het voornoemde reëel risico loopt (verbod van indirect refoulement), zodat ook het risico op een indirect refoulement moet worden onderzocht (zie onder meer EHRM 15 april 2014, Asalya t. Turkije, § 111). Het EHRM heeft overigens reeds geoordeeld dat door het gebrek aan een wettelijk kader dat voldoende waarborgen biedt tegen de uitzetting door een derde land naar het land van herkomst, waar de betrokken vreemdeling een reëel risico loopt op een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM, ook de verwijdering naar dit derde land een schending uitmaakt van voormeld verdragsartikel (EHRM 22 september 2009, Abdolkhani en Karimnia t. Turkey, § 88-89).

Bijgevolg moet worden vastgesteld dat door verzoeker een vertrekverplichting op te leggen zonder echter op enige wijze te onderzoeken naar welk ander land behalve China hij dan wel kan terugkeren en zonder ook hier het risico te lopen om te worden uitgezet in strijd met artikel 3 van het EVRM, in casu geen zorgvuldig onderzoek in het licht van dit verdragsartikel is gebeurd en aldus een schending hiervan kan worden aangenomen (zie in dezelfde zin: RvS 29 mei 2018, nr. 241.625).

De Raad herhaalt nog dat het EHRM er standaard op wijst dat om het bestaan van een gevaar op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering van de verzoeker naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de verzoeker. Het EHRM heeft daarbij eveneens al gesteld dat voor een zinnig en grondig onderzoek in het licht van de artikelen 2 en 3 juncto artikel 13 van het EVRM het land van bestemming duidelijk dient te zijn. Zo stelt het Hof in de zaak nr. 43875/09 van 15 april 2014 Asalya t. Turkije waar het vaststelt in § 113 dat het administratief rechtscollege van Ankara geen rekening heeft gehouden met het persoonlijk risico voor de verzoeker: *“the court believes that this deficiency is due, at least to some extent, to the fact that neither the original deportation order nor any subsequent submissions by the Ministry to the domestic courts specified where exactly the applicant would be deported to. Such ambiguity is unacceptable, not only because it exacerbated the applicant’s already precarious position, but also because it inevitably hampered any meaningful examination of the risks involved in his deportation, thus rendering the protection afforded under Article 13 illusory.”*

Er wordt eveneens verwezen naar de zaak nr. 46390/10 Auad t. Bulgarije van 11 oktober 2012 waarin het EHRM in het licht van de artikelen 3 en 13 van het EVRM in § 139 stelt dat bij een verdedigbare grief in het licht van artikel 3 van het EVRM (a) een rigoureuus onderzoek moet gebeuren naar de risico's die redelijkerwijs kunnen worden verwacht door een vreemdeling als resultaat van zijn of haar verwijde-ring om nationale veiligheidsredenen, omwille van de algemene situatie in het land van bestemming en zijn of haar persoonlijke omstandigheden, (b) het land van bestemming altijd moet zijn aangeduid in een bindende akte en een verandering van bestemming aanvechtbaar moet zijn en (c) het boven vermelde mechanisme het onderzoek mogelijk moet maken naar de vraag of, indien de persoon naar een derde land wordt gezonden, deze persoon een risico kan lopen om van dat land naar het herkomst-land te worden gezonden zonder gepast onderzoek naar het risico op mishandeling.

In casu moet worden besloten dat door verzoeker een vertrekverplichting op te leggen zonder het land van bestemming te bepalen terwijl tegelijkertijd duidelijk wordt aangegeven dat hij niet mag worden teruggedleid naar zijn land van herkomst, en zonder op enige wijze te onderzoeken naar welk ander land behalve China hij dan wel kan terugkeren zonder er het risico te lopen om in strijd met artikel 3 van het EVRM te worden uitgezet, voormelde verdragsbepaling is geschonden.

2.8. Daarnaast wijst verzoeker er ook terecht op dat het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten een “*terugkeerbesluit*” is in de zin van de Terugkeerrichtlijn en de afgifte van het bestreden bevel kadert binnen de toepassing van de voormelde richtlijn. Bij de toepassing van artikel 7 van de Vreemdelingenwet dient dus ook worden gehandeld in overeenstemming met de bepalingen van de Terugkeerrichtlijn en de uitlegging hiervan door het Hof van Justitie.

Artikel 3, punt 3 van de Terugkeerrichtlijn definieert “*terugkeer*” als het proces waarbij een onderdaan van een derde land, vrijwillig gevolg gevend aan een terugkeerverplichting of gedwongen, terugkeert naar: (1) zijn land van herkomst, of (2) een land van doorreis overeenkomstig communautaire of bilaterale overnameovereenkomsten of andere regelingen, of (3) een ander derde land waarnaar de betrokken onderdaan van een derde land besluit vrijwillig terug te keren en waar deze wordt toegelaten. Artikel 3, punt 4 van deze richtlijn definieert een “*terugkeerbesluit*” als de administratieve of rechterlijke beslissing of handeling waarbij wordt vastgesteld dat het verblijf van een onderdaan van een derde land illegaal is of dit illegaal wordt verklaard en een terugkeerverplichting wordt opgelegd of vastgesteld. Deze bepalingen werden omgezet in artikel 1, § 1, 5° en 6° van de Vreemdelingenwet.

Artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn bepaalt verder als volgt:

*“Bij de tenuitvoerlegging van deze richtlijn houden de lidstaten rekening met:*

- a) het belang van het kind;*
- b) het familie- en gezinsleven;*
- c) de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land, en eerbiedigen zij het beginsel van non-refoulement.”*

2.9. Op basis van de bewoordingen van artikel 3, punt 4 van de Terugkeerrichtlijn stelde het Hof van Justitie van de Europese Unie in zijn arrest van 14 mei 2020 in de zaken C-924/19 PPU en C-925/19 PPU reeds vast dat, nu een terugkeerbesluit een terugkeerverplichting oplegt, het vaststellen van het land van bestemming, dat een land in de zin van punt 3 van dit artikel dient te zijn, een essentieel onderdeel is van een terugkeerbeslissing en dat het bestuur de eerbiediging van het beginsel van non-refoulement moet beoordelen in functie van dit land, en dit reeds bij het uitvaardigen van het terugkeer-besluit (§§ 115-119).

In zijn arrest van 6 juli 2023 in de zaak C-663/21 heeft het Hof van Justitie nog geoordeeld dat “*artikel 5 van richtlijn 2008/115 aldus moet worden uitgelegd dat het zich verzet tegen de vaststelling van een terugkeerbesluit jegens een derdelander wanneer vaststaat dat zijn verwijdering naar het beoogde land van bestemming voor onbepaalde tijd is uitgesloten op grond van het beginsel van non-refoulement*” (§52). Het Hof besloot hiertoe op basis van de volgende overwegingen:

*“45 Ten eerste moet worden benadrukt dat richtlijn 2008/115, behoudens de uitzonderingen van artikel 2, lid 2, ervan, van toepassing is op alle illegaal op het grondgebied van een lidstaat verblijvende derdelanders. Voorts moet een derdelander, wanneer hij binnen de werkingssfeer van deze richtlijn valt, met het oog op zijn terugkeer in beginsel worden onderworpen aan de gemeenschappelijke normen en procedures waarin die richtlijn voorziet, zolang zijn verblijf – in voorkomend geval – niet is geregulariseerd [arrest van 22 november 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Verwijdering – Medicinale cannabis), C-69/21, EU:C:2022:913, punt 52].*

*46 Dienaangaande volgt om te beginnen uit artikel 6, lid 1, van richtlijn 2008/115 dat er, zodra vaststaat dat een derdelander illegaal op het grondgebied verblijft, een terugkeerbesluit tegen hem moet worden uitgevaardigd, onverminderd de in de leden 2 tot en met 5 van dat artikel vastgelegde uitzonderingen en met strikte inachtneming van de in artikel 5 van deze richtlijn gestelde vereisten; in dat besluit moet worden vermeld naar welk van de in artikel 3, punt 3, van richtlijn 2008/115 bedoelde derde landen hij moet worden verwijderd [arrest van 22 november 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Verwijdering – Medicinale cannabis), C-69/21, EU:C:2022:913, punt 53].*

*47 In dit verband moet worden opgemerkt dat een derdelander van wie de vluchtelingenstatus is ingetrokken moet worden geacht illegaal op het grondgebied te verblijven, tenzij de lidstaat waar hij zich bevindt hem een verblijfsvergunning op een andere grondslag heeft verleend.*

*48 Daarnaast mag een lidstaat een illegaal op zijn grondgebied verblijvende derdelander niet op grond van artikel 8 van richtlijn 2008/115 verwijderen zonder eerst jegens die derdelander een terugkeerbesluit vast te stellen met inachtneming van de in die richtlijn vastgelegde materiële en procedurele waarborgen*

*[arrest van 22 november 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Verwijdering – Medicinale cannabis), C-69/21, EU:C:2022:913, punt 54].*

*49 Ten tweede verplicht artikel 5 van richtlijn 2008/115, dat een algemene regel vormt die de lidstaten in acht moeten nemen bij de tenuitvoerlegging van deze richtlijn, de bevoegde nationale autoriteit om in alle fasen van de terugkeerprocedure het beginsel van non-refoulement te eerbiedigen, dat als grondrecht is gewaarborgd in artikel 18 van het Handvest, gelezen in samenhang met artikel 33 van het Verdrag van Genève, alsmede in artikel 19, lid 2, van het Handvest. Dat geldt met name wanneer die autoriteit, na de betrokkene te hebben gehoord, voornemens is jegens hem een terugkeerbesluit vast te stellen [zie in die zin arrest van 22 november 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Verwijdering – Medicinale cannabis), C-69/21, EU:C:2022:913, punt 55].*

*50 Bijgevolg verzet artikel 5 van richtlijn 2008/115 zich ertegen dat jegens een derdelander een terugkeerbesluit wordt uitgevaardigd wanneer dat besluit een land van bestemming aanwijst ten aanzien waarvan er zwaarwegende en gegronde redenen zijn om aan te nemen dat die derdelander daar in geval van uitvoering van dat besluit zou worden blootgesteld aan een reëel risico van behandelingen in strijd met artikel 18 of artikel 19, lid 2, van het Handvest [arrest van 22 november 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Verwijdering – Medicinale cannabis), C-69/21, EU:C:2022:913, punt 56].*

*51 Dit is precies het geval in een situatie als aan de orde in het hoofdgeding, waarin de bevoegde autoriteit de terugkeer van een derdelander naar zijn land van herkomst overweegt, maar reeds heeft vastgesteld dat het beginsel van non-refoulement aan een dergelijke terugkeer in de weg staat.”*

2.10. Zoals verzoeker correct aanvoert, miskent verweerder het gegeven dat het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten een terugkeerbesluit is dat niet louter het illegaal verblijf vaststelt, maar ook een terugkeerverplichting oplegt en dat een dergelijke terugkeerverplichting niet voorstelbaar is zonder vaststelling van een land van bestemming dat een van de derde landen in de zin van artikel 1, 5° van de Vreemdelingenwet moet zijn en waarnaar de betrokkene kan worden geacht terug te keren zonder miskenning van het non-refoulementbeginsel.

In het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten wordt nergens vermeld naar welk derde land verzoeker wordt geacht zich te begeven in uitvoering van dit bevel.

In het bestreden bevel wordt voor verzoeker aangeduid dat hij de Chinese nationaliteit heeft, maar verweerder wijst er terzelfdertijd op dat de commissaris-generaal van oordeel is dat verzoeker niet mag worden teruggeleid naar zijn land van herkomst en een verwijderingsmaatregel niet verenigbaar is met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Noch uit de bestreden beslissing noch uit het administratief dossier kan verder blijken dat dan werd nagegaan of er een mogelijkheid is voor verzoeker om zich te begeven naar enig land van doorreis of ander derde land waar hij zal worden toegelaten.

De handelwijze van verweerder die hierop neerkomt dat niet wordt betwist noch weerlegd dat een terugkeer van verzoeker naar het land van herkomst is uitgesloten omwille van het non-refoulement-beginsel en evenmin een ander derde land wordt aangeduid waarnaar verzoeker zich zou kunnen begeven, maar waarbij verzoeker eenvoudigweg wordt opgedragen om het Schengengrondgebied te verlaten om zich dan maar “*elders*” te begeven, is in strijd met de aangehaalde rechtspraak van het Hof van Justitie inzake de Terugkeerrichtlijn. In de gegeven situatie, en waar nergens uit kan blijken dat de terugkeer naar het land van herkomst in het geval van verzoeker slechts tijdelijk zou zijn uitgesloten, volgt uit deze rechtspraak van het Hof van Justitie integendeel dat verweerder diende af te zien van een terugkeerbesluit.

2.11. Het enig middel is, in de besproken mate, gegrond en leidt tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing. Een onderzoek van de overige onderdelen van het middel dringt zich niet langer op.

### 3. Korte debatten

Verzoeker heeft een gegrond middel aangevoerd dat leidt tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing. Er is grond om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. De vordering tot schorsing, als accessorium van het beroep tot nietigverklaring, is zonder voorwerp.

### 4. Kosten

Verzoeker werd het voordeel van de kosteloze rechtspleging toegekend, zodat geen standpunt dient te worden ingenomen inzake de kosten van het geding.

**OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:**

**Artikel 1**

De beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie van 16 mei 2023 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten – verzoeker om internationale bescherming wordt vernietigd.

**Artikel 2**

De vordering tot schorsing is zonder voorwerp.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op twaalf september tweeduizend drieëntwintig door:

I. CORNELIS,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken

T. LEYSEN,

griffier

De griffier,

De voorzitter,

T. LEYSEN

I. CORNELIS